

[Startpagina](#) > ... > [Een Beoefenaar Van Een Juridisch Beroep Vinden](#) > [Een Deskundige Zoeken](#) > Portugal

Een deskundige zoeken

Inhoud aangereikt door
Portugal

Portugal

I. Lijsten en registers van deskundigen

Behoudens bij procedures waarin het onteigeningswetboek voorziet, wordt er in Portugal niet verwezen naar officiële lijsten/registers van deskundigen. Het onteigeningswetboek (goedgekeurd bij wet nr. 168/99 van 18 september) voorziet in de interventie van op een lijst opgenomen deskundigen in procedures met betrekking tot de verklaring van openbaar nut van een onteigening en in procedures met betrekking tot de handhaving van administratief bezit, met inbegrip van de arbitrage- en de beroepsfase van beide procedures.

De door de deskundige verrichte evaluaties en onderzoeken leiden met name tot de vaststelling van een billijke vergoeding die aan de onteigende partij moet worden betaald. Het bedrag moet gebaseerd zijn op de vaststelling van feiten die onontbeerlijk zijn voor de berekening van deze vergoeding.

Overeenkomstig [wetsdecreet nr. 125/2002 van 10 mei](#), waarin de voorwaarden voor de uitoefening van de taken van deskundige en arbiter in de bovengenoemde procedures zijn opgenomen, is het [directoraat-generaal justitie \(DGAJ\)](#) de Portugese autoriteit die belast is met de publicatie en bijwerking van de [officiële lijst van deskundigen](#) en met de ondersteuning van de procedures voor de selectie en aanwerving van deskundigen. De taken van de deskundigen zijn met name:

1. raming van de kosten van onteigening;
2. uitvoering van enquêtes;
3. uitvoering van evaluaties;
4. deelname aan arbitrageprocedures.

Bovendien worden er ook deskundigen van de officiële lijst benoemd in de gevallen waarin de wet de onteigening van roerende goederen toestaat, met name op grond van artikel 16 van [wet nr. 13/85 van 6 juli](#) (Portugese wet op het cultureel erfgoed).

De lijst van deskundigen wordt regelmatig geactualiseerd.

Er is geen zoekinstrument voor het vinden van een deskundige in Portugal.

II. Kwalificaties van deskundigen

Om op de lijst te worden ingeschreven, moeten de kandidaten aan de volgende eisen voldoen:

1. een passende opleiding hebben gevolgd, zoals aangegeven in [besluit nr. 788/2004 van 9 juli](#);
2. ten minste 18 jaar oud zijn;
3. niet zijn uitgesloten van de uitoefening van een openbaar ambt of niet zijn uitgesloten van de uitoefening van taken die de deskundige moet verrichten;
4. beschikken over de fysieke kracht en het mentale profiel die nodig zijn voor de uitoefening van de taken;
5. naleving van de verplichte vaccinatiewetgeving.

III. Vergoeding van deskundigen

Door rechtbanken benoemde deskundigen, kunnen geen betaling vooraf ontvangen.

De vergoeding van de deskundige wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 17 van de verordening betreffende de procedurekosten, goedgekeurd bij [wetsdecreet nr. 34/2008](#) van 26 februari; zie tabel IV: tussen 1 en 10 rekeneenheden (UC) (102,00 EUR is de waarde van 1 eenheid). Op 1 februari 2017 heeft het Portugese grondwettelijk hof met bindende kracht verklaard dat de regel dat de vergoeding van deskundigen niet meer mag bedragen dan 10 UC (1 020,00 EUR) ongrondwettig is, want in strijd met het evenredigheidsbeginsel.

In het geval van een door de rechter gekozen deskundige worden de reiskosten vooraf vergoed.

De wijze waarop de verplichting tot betaling van de vergoeding van deskundigen wordt nagekomen, wordt hieronder beschreven.

Civiele procedure

De kosten van de procedure zijn inclusief de vergoeding van een deskundige. Elke deelnemer draagt de eigen procedurekosten en de kosten van zijn vertegenwoordiger. Indien een deelnemer in de zaak volledig in het gelijk wordt gesteld, voorziet de rechtbank in de vergoeding van de kosten die nodig zijn voor de efficiënte uitoefening of de verdediging van een recht tegen een in het ongelijk gestelde deelnemer.

Indien een deelnemer slechts gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, verdeelt de rechtbank de kosten op billijke wijze of beslist zij dat geen van de deelnemers recht heeft op vergoeding. Afhankelijk van de uitkomst van de procedure heeft de staat recht op vergoeding van de door de staat voor de deelnemers gemaakte procedurekosten, indien deze kosten naar verwachting niet onder een vrijstelling zullen vallen.

Strafprocedure

De kosten voor het voeren van een strafprocedure, met inbegrip van een tenuitvoerleggingsprocedure, komen voor rekening van de staat. Indien de verdachte rechtmatig is veroordeeld, is hij verplicht om de staat een vast bedrag terug te betalen voor andere kosten, bijvoorbeeld vervoerskosten of kosten van door laboratoria uitgevoerde onderzoeken, die aanvankelijk door de staat zijn voorgesloten. Voor de betaling van het vaste bedrag is het echter vereist dat het deskundigenrapport tijdens de procedure is aangevraagd.

De partijen kunnen op generlei wijze aanspraak maken op rechtsbijstand met betrekking tot de vergoeding van de deskundige.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

De regelgeving van Portugal bevat geen specifieke bepalingen met betrekking tot de aansprakelijkheid van de deskundige, maar er gelden wel algemene regels (onrechtmatige daad/verbintenissenrecht).

Desalniettemin moet de deskundige zijn taken met de nodige zorgvuldigheid uitvoeren om zijn benoeming te behouden, aangezien de rechter een boete kan opleggen als de deskundige de verplichting om met de rechter samen te werken niet nakomt. De rechter kan de deskundige ook van de procedure uitsluiten indien deze blijkt geeft van nalatigheid bij zijn optreden (bijvoorbeeld wanneer het deskundigenrapport niet binnen de gestelde termijn wordt ingediend).

De benoemde deskundigen moeten er zich vast toe verbinden de hun opgedragen taken uit te voeren, tenzij zij ambtenaar zijn en zij in de uitoefening van hun functie tussenbeide komen.

Deskundigen zijn niet verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

De aansprakelijkheid van de deskundige is niet aan wettelijke beperkingen onderworpen.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de gerechtelijke deskundigen in Portugal zijn de artikelen 467 tot en met 489 van het [wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) en de artikelen 151 tot en met 163 van het [wetboek van strafvordering](#). Er is geen Engelse online versie van deze bepalingen.

De algemene regels voor de benoeming van een deskundige in het kader van een procedure voor een civiele, strafrechtelijke of administratieve rechtbank zijn vergelijkbaar. De titel van deskundige is geen beschermde titel.

In het rechtsstelsel van Portugal wordt er geen onderscheid gemaakt tussen getuigen-deskundigen, technische deskundigen, juridische deskundigen of andere soorten deskundigen.

Zoals hierboven vermeld, zijn er, afgezien van de lijst van deskundigen die uit hoofde van het onteigeningswetboek worden benoemd, geen andere officiële lijsten van deskundigen. Er wordt vaak een beroep gedaan op deskundigen, zowel in strafrechtelijke als in civiele procedures.

1. Benoeming van deskundigen

In civiele procedures kunnen deskundigen alleen door een rechtbank worden benoemd. In een strafprocedure kunnen deskundigen, tijdens de onderzoeksfase, ook worden benoemd door de officier van justitie.

Er kunnen ook deskundigen worden benoemd voor een preliminaire procedure of een vooronderzoek.

1.a. Benoeming door een rechtbank

De rechtbank kan op verzoek van een partij of naar eigen goeddunken een deskundige benoemen. In een litigieuze procedure gelast de rechtbank deskundigenbewijs indien de beslissing afhangt van de beoordeling van feiten waarvoor wetenschappelijke kennis vereist is.

De regels voor de benoeming van een deskundige in procedures voor een civiele, strafrechtelijke of administratieve rechtbank zijn vergelijkbaar.

De gronden om een deskundige niet te benoemen of om hem te ontslaan, kunnen, afhankelijk van de omstandigheden, worden aangevoerd door de partijen en door de benoemde deskundige zelf.

De regels betreffende de wraking van rechters zijn mutatis mutandis van toepassing.

Leden van de soevereine organen of de daarmee gelijkgestelde organen van de autonome regio's zijn vrijgesteld van de uitoefening van de functie van deskundige. Hetzelfde geldt voor degenen die krachtens de wet een soortgelijk statuut hebben, zoals officieren van justitie bij de uitoefening van hun taken en buitenlandse diplomatieke ambtenaren.

Eenieder die zich op persoonlijke gronden beroept, kan worden vrijgesteld van interventie als deskundige.

Wanneer deskundigen door de rechtbank worden benoemd, maakt de rechtbank bij de selectie gebruik van een lijst of een register van deskundigen, behalve in het geval van medische deskundigheid, waarvoor krachtens de wet de volgende openbare instelling bevoegd is: [Instituto Nacional de Medicina Legal e Ciências Forenses](#).

De benoeming van een deskundige uit het register is een praktijk die door de rechtbanken op grote schaal wordt toegepast.

1.b. Benoeming door de partijen

De rechtbank kan op verzoek van een partij of naar eigen goeddunken een deskundige benoemen. In een litigieuze procedure gelast de rechter deskundigenbewijs indien de beslissing afhangt van de beoordeling van feiten waarvoor wetenschappelijke kennis vereist is.

De partijen hebben niet het recht om een deskundige te benoemen - zij kunnen alleen een voorstel ter zake doen.

In het kader van gezamenlijk deskundigenbewijs kunnen de partijen in civiele procedures een deskundige benoemen. In dergelijke gevallen werkt een door de rechtbank benoemde deskundige samen met een of meer door de partijen benoemde deskundigen.

2. Procedure

2.a. Civiele procedure

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

De rechtbank houdt geen toezicht of controle op de voortgang van het onderzoek van de deskundige. Wanneer het rapport om technische of beroepsredenen niet binnen de door de rechtbank bepaalde termijn kan worden opgesteld, moet de rechtbank daarvan onverwijld in kennis worden gesteld zodat zij zo spoedig mogelijk een nieuwe deskundige kan benoemen.

Er is geen kwaliteitscontrole op de prestaties van de deskundige.

De rechtbank is niet gebonden aan het advies van de deskundige. De rechtbank kan in haar oordeel en beslissing afwijken van het advies van de deskundige. Deze afwijking moet echter gebaseerd zijn op technische gronden en moet gerechtvaardigd zijn.

Er is geen procedure waarbij deskundigen elkaar vóór het proces ontmoeten of aan een kruisverhoor worden onderworpen om te proberen de problemen af te bakenen en de rechtbank in staat te stellen de meningsverschillen te begrijpen.

De partijen kunnen de deskundige bijstand verlenen en hem hun opmerkingen ter overweging doen toekomen. Zij verstrekken tevens alle toelichtingen die de deskundige noodzakelijk acht. Indien de rechter bij de deskundigenprocedure aanwezig is, kan hij ook verzoeken doen die hij passend acht in het kader van die specifieke procedure.

De deskundigen kunnen alle nodige middelen aanwenden om hun taken naar behoren uit te voeren, passende maatregelen treffen, om verduidelijking vragen en om inzage in procesdossiers verzoeken.

De deskundige hoeft met name geen bijeenkomsten met de partijen te beleggen om hun opmerkingen te verzamelen.

1. Deskundigenrapport

Er is geen verplicht referentiemodel dat door de deskundige in zijn rapport moet worden gevolgd.

In het geval van een gezamenlijk deskundigenbewijs, geven de verschillende deskundigen, als er geen unanimititeit is, de motivering voor hun standpunt.

Deskundigen hoeven geen voorlopig rapport in te dienen.

Deskundigen zijn alleen verplicht om in het eindrapport in te gaan op de argumenten van de partijen.

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met andere specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

Soms moet de deskundige een aanvullend rapport opstellen wanneer de rechtbank bijkomende vragen stelt of van de deskundige verlangt dat hij het rapport verduidelijkt.

De deskundigen stellen hun rapport schriftelijk op.

2. Rechtszitting

Indien een van de partijen daarom verzoekt of indien de rechtbank dit verlangt, verschijnen de deskundigen op de laatste zitting om onder ede de gevraagde toelichting te verstrekken.

2.b. Overige

(De antwoorden in dit deel zijn een herhaling van de antwoorden die in andere delen van dit informatieblad werden gegeven)

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met andere specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

De rechtbank houdt geen toezicht of controle op de voortgang van het onderzoek van de deskundige.

Er is geen kwaliteitscontrole op de prestaties van de deskundige.

Partijen kunnen verklaren het rapport te betwisten en kunnen een tegenexpertise ter beschikking stellen voordat de rechtbank over de zaak beslist.

De rechtbank is in principe niet gebonden aan het advies van de deskundige. Wanneer de rechtbank anders beslist, moet zij rechtvaardigen waarom zij het niet eens is met het deskundigenadvies.

Er is geen procedure waarbij deskundigen elkaar vóór het proces ontmoeten of aan een kruisverhoor worden onderworpen om te proberen de problemen af te bakenen en de rechtbank in staat te stellen de meningsverschillen te begrijpen.

Deskundigen mogen tijdens de procedure met de partijen in contact staan.

De partijen kunnen in beginsel aanwezig zijn bij de uitvoering van de deskundigenonderzoeken en kunnen opmerkingen maken en reageren op vragen van deskundigen.

De deskundige hoeft met name geen bijeenkomsten met de partijen te beleggen om hun opmerkingen te verzamelen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute \(EEEI\)](#).

■ Laatste update: 07/04/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.